

К. е. н. Стоян К. С., Гончаренко О. В.

Дніпровський гуманітарний університет (Україна)

ІННОВАЦІЙНІ ЗМІНИ В СФЕРІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Відповідно до ст. 42 Конституції України, кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом. Держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності [3]. На жаль, наша країна останнім часом, не зважаючи на всі заяви, що лунають з боку керманців країни, не має можливості похизуватися своїми здобутками в частині створення сприятливих, більш-менш рівних умов для реалізації усіма суб'єктами господарської діяльності своїх конституційних прав на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом та протидіяти тим загрозам, які мають зараз місце в нашому бізнес-середовищі і зовсім не сприяють підвищенню ефективності їх діяльності. Підприємці вимушені самі створювати сприятливі умови реалізації своїх бізнес-проектів і коригувати систему управління своїми підприємствами з урахуванням реалій сьогодення. При цьому об'єктивні та суб'єктивні обставини досить часто ставлять під загрозу всі життєво важливі інтереси [6]. Зараз ситуація в бізнес-середовищі ще більше погіршилася. Будь-який господарюючий суб'єкт незалежно від розміру його активів, оточений різними факторами ризику, здатними в один момент перетворити в ніщо будь-які матеріальні та фінансові ресурси [2].

Розгляд питання інновацій в системі управління діяльністю підприємств в частині економічної безпеки треба починати зі з'ясування поняття інновація та сутності системи економічної безпеки суб'єктів господарювання. Відомо що інновація по суті своїй є матеріалізований результат, отриманий від використання капіталу в новій техніці або технології чи в нових формах організації праці, управління тощо. Стосовно системи економічної безпеки суб'єктів господарювання існують різні погляди на це питання. В першу чергу, це системна діяльність підприємства, що дозволяє йому успішно функціонувати в умовах мінливого і несприятливого бізнес-середовища. Економічна безпека є складним комплексним явищем і пов'язана із сукупністю інструментів нівелювання загроз внутрішнього

та зовнішнього середовища з метою отримання максимального прибутку та мінімізації фінансових ризиків. При цьому захисту потребують юридично-управлінська, ресурсна, інформаційна, технолого-енергетична, інвестиційно-інноваційна, кадрово-соціальна, фінансова та екологічна складові. Реалізація концепції стратегічного управління господарюючого суб'єкта можлива за умови його стратегічної орієнтованості. Одним із найважливіших напрямків є стратегія управління матеріальними ресурсами [5]. Саме ефективне використання підприємством своїх ресурсів і має бути головним об'єктом інноваційних технологій. Основні інноваційні зміни в сфері економічної безпеки підприємств реалізовані саме в цьому напрямку.

По-перше, це інновації в банківській сфері, яка завжди одна з перших реагувала на потреби суспільства. Важливі зміни торкнулися сектору статистики та бухгалтерського обліку, де на допомогу прийшли спеціальні програми, здатні в автоматичному режимі створювати аналітичні звіти, графіки та інше, що значно скоротило час обробки інформації і сприяє більш швидкому реагуванню на зміни в бізнес-середовищі. За рахунок використання сучасних методів передачі інформації та стандартизації протоколів обміну з'явилась можливість автоматизації комерційної діяльності, підвищення її ефективності, раціоналізації процесів та скорочення витрат [1]. Розвиток інформаційних технологій сформував ще один напрям в системі економічної безпеки. Ці технології можуть бути використані не тільки стосовно контрагентів підприємства при укладанні нових контрактів, а і по відношенню до персоналу підприємств як діючого, так і стосовно здобувачів, тобто осіб, тільки бажаючих працевлаштуватися. Інноваційні зміни, торкнулися системи управління людськими ресурсами підприємств, і були втілені в життя шляхом створення систем протидії внутрішньому шахрайству, корупції, недбалості, розроблені та застосовані матриці бажаної для власника підприємства поведінки персоналу, створені регламенти, які визначають межі компетенції та відповідальності тих, чи інших працівників підприємства та інше [5]. Можливість модернізації технологічних процесів та технологій виробництва, в тому числі, використання провідних технологій продажу продукції, шляхом стимулювання покупців та ін., є також елементами які також суттєво впливають на загальний

стан економічної безпеки підприємства [4]. Важливим моментом стала реалізація проектів PROZZORO та інших. Наявність такого рішення на державному рівні стала підставою для реалізації подібних систем та інструментів на окремих приватних підприємствах, де вони з успіхом працюють.

У підсумку треба наголосити на тім, що коли не займатись системно питаннями економічної безпеки підприємницької діяльності на загальнодержавному рівні, то ніякі інновації не допоможуть покращити рівень економічної безпеки на українських підприємствах та в країні в цілому.

Список використаних джерел:

1. Андрощук Г. А. Економічна безпека підприємства: захист комерційної таємниці : моногр. / Г. А. Андрощук, П. П. Крайнев. – К. : Вид. дім «Ін Юре», 2000. – 400 с.
2. Доронін А. І. Бізнес-розвідка / А. І. Доронін. – 2-е изд. – М. : «Ось-89», 2003. – 384 с.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – ст. 141.
4. Пуригіна О. Г. Маркетинг : навч. посіб. / О. Г. Пуригіна, С. Е. Сардак, В. В. Джинджоян. – Дніпропетровськ : Інновація, 2010. – 241 с.
5. Сардак С. Е. Науково-методичні основи управління розвитком виробництва у національній економіці : моногр. / С. Е. Сардак, В. В. Джинджоян. – Дніпропетровськ : Інновація, 2010. – 175 с.
6. Соснін А. С. Менеджмент безпеки підприємництва : навч. посіб. / А. С. Соснін, П. Я. Пригунов. – К. : Вид-во Європ. ун-та, 2002. – 357 с.

Тімар І. В., Весела В. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

В сучасних економічних умовах, які супроводжуються обмеженням джерел економічного зростання, скороченням капіталовкладень в оновлення засобів виробництва, розвитком нових знань, загострюється необхідність активізації інноваційних шляхів розвитку економіки України.

Вперше результати впливу інновацій на результати діяльності господарюючих суб'єктів було досліджено відомим австрійським економістом Й. Шумпетером. З того часу інноваційні чинники розвитку економічних систем стали предметом розгляду великої кількості українських та закордонних дослідників, які доводять,